

Rodina v kyberprostoru

Kamil Kopecký

E-Bezpečí, Univerzita Palackého v Olomouci

Kdo jsme?

E-Bezpečí je projekt, zaměřený na **prevenci, vzdělávání, výzkum, intervenci a osvětu** v oblasti internetové bezpečnosti s dosahem na celé území ČR.

Projekt dlouhodobě realizuje Centrum PRVoK, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (od roku 2008).

Témata

- **Kyberšikana** (různé formy kybernetických útoků na děti a dospělé – vydírání, vyhrožování atd...),
- **Kybergrooming** (komunikace vedoucí k osobním schůzkám),
- **Kyberstalking** a stalking (nebezpečné pronásledování),
- **Sexting** (sdílení intimních materiálů v prostředí internetu),
- **Fake news, dezinformace, hoax,**
- **Online výzvy** (challenges),
- **Internetové podvody,**
- **Ochrana osobních údajů na internetu,**
- **Rizika sociálních sítí a sociálních služeb,**
- **Online závislosti, netolismus,**
- **Fenomén youtubering, museři, TikTok...**
- **Kybernemoci** a další související oblasti.

Rodič a rodičovství v digitální éře

1093 rodičů

1. polovina 2018

Průměrný věk: 37 let

48,67 %: 2 děti

30,65 %: 1 dítě

Detaily:

www.e-bezpeci.cz

www.o2chytraskola.cz

**Rodič a rodičovství
v digitální éře**

Rizikové chování rodičů v online prostředí ve vztahu k dětem

 Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

Chytrá síť

Kontakt dítěte s mobilním telefonem a tabletem

Rodiče dětem mobilní dotyková zařízení zapůjčují již od **1 roku věku života**.

Nejvíce dětí získává mobilní telefon mezi **7-9 rokem života**.
(v souvislosti s přechodem na základní školu)

Limitování času dítěte v online prostředí

Přes 73 % rodičů odpovědělo, že svému dítěti **omezují čas trávený na internetu.**

Nejčastějším způsobem limitování času dítěte v online prostředí představuje **ústní dohoda rodiče a dítěte (67 %).**

Další způsob: Poskytnutí techniky **rodičem v danou dobu na daný čas (38 %).**

Drtivá většina nepoužívá žádné softwarové nástroje, které by čas limitovaly.

Děti a online obsah

82 % rodičů odpovědělo, že **vědí, jaké informace na internetu jejich děti vyhledávají a jaké stránky jejich děti na internetu navštěvují.**

Pouze 37 % rodičů odpovědělo, že svým dětem **omezuje vyhledávání informací** na internetu, **63 %** rodičů dětem vyhledávání neomezuje.

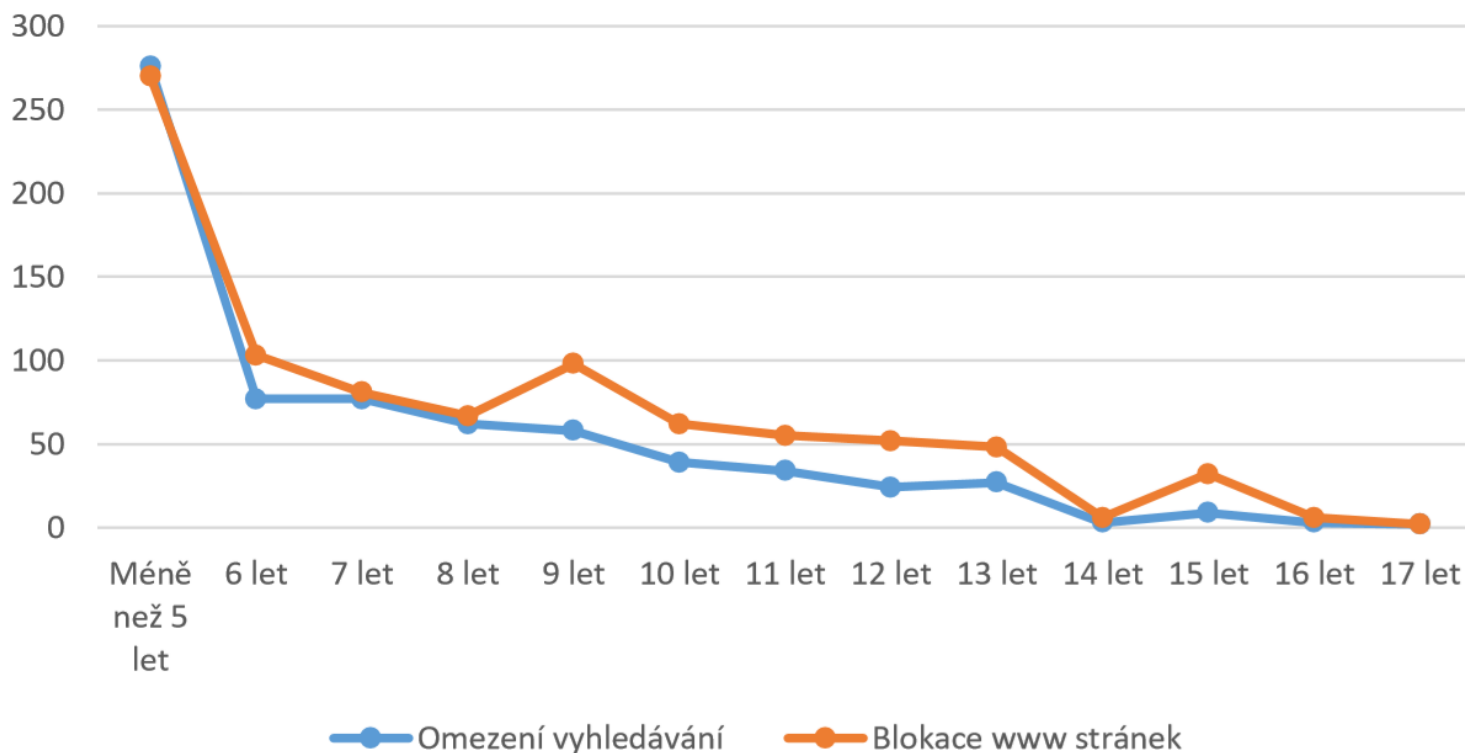
Pouze 47,52 % rodičů odpovědělo, že svým dětem **omezuje přístup ke konkrétním stránkám.**

Omezování však logicky souvisí s věkem dětí, čím mladší dítě, tím větší regulace.

Děti a online obsah

Omezování přístupu k obsahu vs. věk dětí

Vyhledávání má regulováno např:
36,9 % osmiletých, 27,66 % desetiletých, 7 % šestnáctiletých,
4 % sedmnáctiletých.

Který obsah rodiče dětem na internetu omezují?

Sexuálně laděný obsah	52,7 %
Násilný nebo odpudivý obsah	51,6 %
Nenávistný nebo urážlivý obsah	43,3 %
Sebepoškozování	42,5 %
Propagace terorismu	41,4 %
Nebezpečné nebo škodu působící činy	39,6 %
Týrání dětí	39,5 %
Seznamky	39,5 %
Sociální sítě	37,3 %
E-shopy	35,3 %
Videochat	35 %
Chat (textový)	26,4 %
Úložiště souborů	21,9 %
Online hry	19,2 %

Děti a online obsah

Základním nástrojem regulace obsahu v online prostředí z pohledu rodiče je

ústní dohoda s dítětem:

43,64 % ... s důslednou kontrolou

21,87 % ... bez důsledné kontroly

20 % rodičů používá nastavení konkrétní služby do režimu bezpečného vyhledávání.

19 % rodičů používá systémy softwarové rodičovské kontroly

Google

YouTube

Rodiče a děti ve světě YouTube

Drtivá většina rodičů videa na YouTube sleduje (87,65 %), většina rodičů (55,8 %) však uvedla, že YouTube sledují méně než hodinu týdně.

85 % rodičů uvedlo, že nesleduje pravidelně žádné youtubery. (více než 58 % dětí youtubery pravidelně sleduje).

40 % rodičů uvedlo, že s dětmi občas sledují youtubery společně (nepravidelně, občas).

58,55 % rodičů s dětmi nikdy youtubery nesledují a neznají obsah, kteří youtubeři dětem prezentují.

Názory rodičů na youtubery

Výrok	Četnost (n)	Relativní četnost (%)
Nutí děti k zbytečnému trávení volného času na YouTube.	480	43,92
Jsou pro děti vhodnými vzory.	362	33,12
Nejsou pro děti vhodnými vzory.	343	31,38
Jsou to tvořiví lidé.	314	28,73
Jsou pouze nástrojem reklamy.	305	27,9
Jsou to jedinci, kteří nevytváří smysluplný obsah.	274	25,07
Motivují děti pro to stát se youtubery.	262	23,97
Podporují rozvoj závislosti (např. ve vztahu k počítačovým hrám).	257	23,51
Navádí děti k rizikovým aktivitám (parkur, konzumace pálivých jídel, sebepoškození apod.).	209	19,12
Vytvářejí zajímavé a poučné návody.	209	19,12

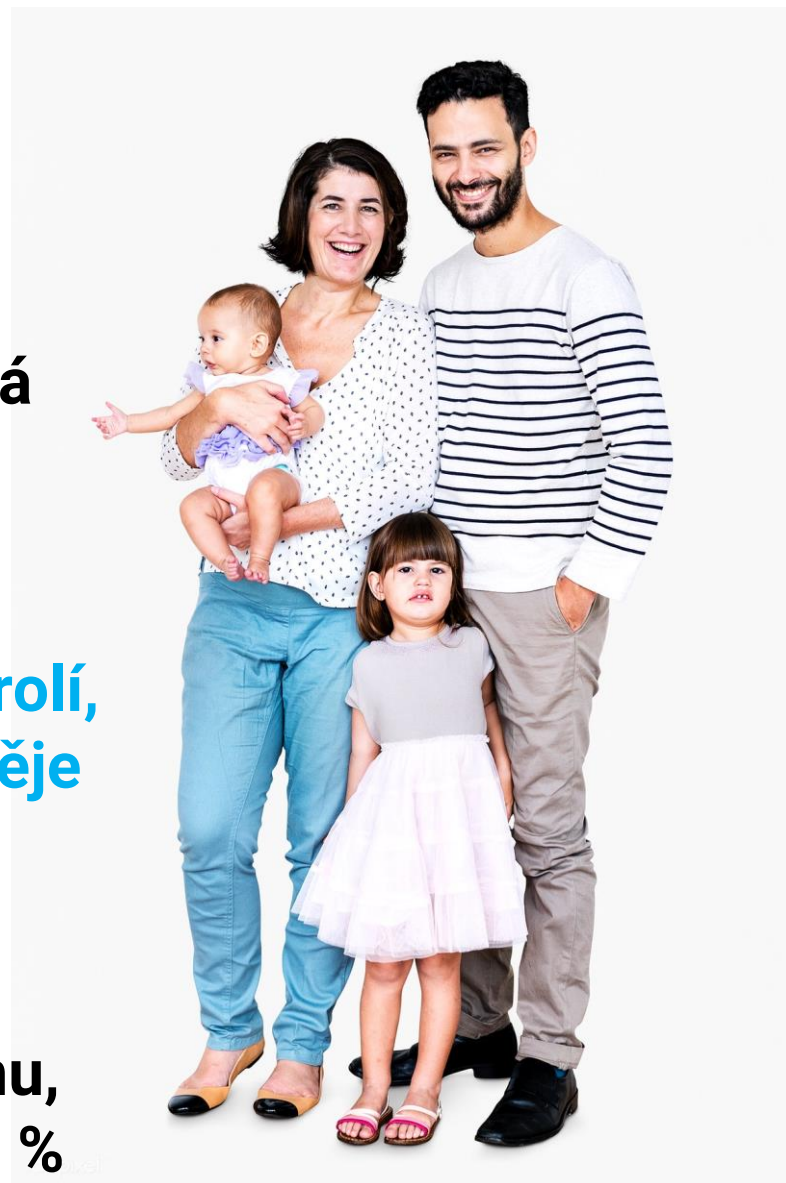

Rodiče a prevence

Většina rodičů (76 %) se snaží děti různými způsoby upozorňovat na rizika spojená s internetem – základ je rozhovor s dítětem.

51 % rodičů využívá výměny rolí, dítě učí rodiče o tom, co se děje na internetu.

13 % rodičů volí zhlédnutí preventivně zaměřeného filmu, 12 % návštěvu přednášky, 12 % webové stránky atd.

Témata prevence v rodině

Téma	Četnost (n)	(%)
Komunikace s neznámými lidmi.	881	80,6
Ochrana osobních údajů v online světě	702	64,23
Agrese na internetu (kyberšikana, vyhrožování apod.).	606	55,44
Seznamování v online prostředí.	583	53,34
Youtube a youtubeři.	514	47,03
Nepravdivé informace na internetu (fake news).	494	45,2
Sexualita (pornografie apod.).	487	44,56
Nelegální obsah na internetu (filmy, audio obsah, programy a hry) a softwarové pirátství).	348	31,84
Podvody spojené s online hrami.	290	26,53
Nenávist k národnostním menšinám v online prostředí.	276	25,25
Podvody spojené s nakupováním a dražbami.	275	25,16
Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě (parkour apod.).	264	24,15
Sebepoškozování.	223	20,4
Autorská práva.	213	19,49
Negativní působení sekt.	213	19,49
Žádná témata s dětmi neřešíme.	202	18,48
Poruchy příjmu potravy.	186	17,02

Jak nakládají rodiče s osobními údaji svých dětí?

74 % oslovených rodičů umísťuje fotografie svých dětí na internet, především na sociální sítě.

20 % oslovených rodičů má fotografie svých dětí v emailu.

19 % oslovených rodičů má fotografie svých dětí v cloudu.

9 % rodičů na Rajče.net

Druhy fotografií dětí sdílené rodiči

Druh fotografie dítěte sdílené rodiči na internetu	(n)	(%)
Fotografie, na kterých je dítě zahaleno, ale je možné rozpoznat jeho obličej.	893	81,70
Fotografie, na kterých je dítě částečně obnaženo a je možné rozpoznat jeho obličej (např. fotografie v plavkách u bazénu zepředu).	221	20,22
Žádné.	129	11,80
Fotografie, na kterých je dítě zahaleno, ale není možné rozpoznat jeho obličej.	86	7,87
Fotografie, na kterých je dítě částečně obnaženo, ale není možné rozpoznat jeho obličej (např. fotografie v plavkách u bazénu, u moře...).	63	5,76
Fotografie, na kterých je dítě zcela obnaženo a je možné rozpoznat jeho obličej (dítě je v novorozeneckém či kojeneckém věku).	38	3,48
Fotografie, na kterých je dítě zcela obnaženo, ale není možné rozpoznat jeho obličej.	4	0,37
Fotografie, na kterých je dítě zcela obnaženo a je možné rozpoznat jeho obličej (dítě je staršího věku).	0	0,00
Neuvedlo	25	2,29

Problém zvaný sharenting

Nadměrné sdílení fotografií, videí a dalších citlivých údajů o dětech jejich rodiči.

Děti, které jsou na fotografiích zachyceny, se dostávají do puberty... A nechtějí, aby jejich fotografie či videa z dětského věku byly online, chtějí si budovat online identitu bez zásahu rodičů.

Problém:

- **roztomilé fotografie – nočníček, papání, slintání apod.**
- **prenatální profily**
- **maminkovské blogy**
- **úložiště Rajče.net**

Kampaň Toyah Diebelové

Kampaň německé blogerky Toyah Diebelové upozorňuje na problém spojený se sharentingem.

Slogan:

**Zveřejnili byste někdy
v životě takovou svoji
fotku?**

Vaše dítě také ne.

www.yourkidswouldnt.org

Kampaň Toyah Diebelové

Kampaň Toyah Diebelové

Kampaň Toyah Diebelové

Kampaň Toyah Diebelové

Díky za pozornost!

Kamil Kopecký

Univerzita Palackého v Olomouci

www.e-bezpeci.cz

facebook.com/ebezpeci

www.o2chytraskola.cz